

N:o 52.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 4 april 1905.
— — — — Andra Kammaren den 4 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kungl. Maj:ts
i statsverkspropositionen under nionde hufvudtiteln gjorda
framställning angående centralanstalt för försöksväsendet
på jordbruksområdet.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 10, punkt 4:o.)

Till Konungen.

I den till Riksdagen den 14 sistlidne januari aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i punkten 5 under nionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att

dels medgifva, att med ingången af år 1907 måtte å landtbruksakademiens experimentalfält i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden samma dag angifna organisationsplan upprättas en centralanstalt för försöksväsendet på jordbruksområdet, under villkor att ej mindre befattningarna såsom agrikulturkemist, växtfysiolog och inspektor vid landtbruksakademiens experimentalfält med utgången af år 1906 samt assistentbefattningen vid landtbruksakademiens agrikulturkemiska anstalt efter nuvarande innehafvarens af denna befattning afgång indroges, än äfven i öfrigt de anslag, hvilka af Riksdagen under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» blifvit beviljade såväl till uppehållande af den hittills bedrifna

försöksverksamheten vid landtbruksakademiens agrikulturkemiska och växtfysiologiska anstalter samt landtbruksafdelning och till ersättning för de kostnader, som kunde tillskyndas akademien för afgifvande till Eders Kungl. Maj:t af anbefallda utredningar och utlåtanden, som ock till uppehållande af statens entomologiska anstalts verksamhet från och med år 1907 upphörde att utgå, samt att landtbruksakademien utfäste sig att, så länge akademien innehade experimentalfältet och försöksverksamheten vid ifrågavarande centralanstalt upprätthölles med statsmedel, för verksamhetens bedrivande upplåta den del af experimentalfältet med därå befintliga, för ändamålet erforderliga byggnader, hvilken för närvarande disponerades af landtbruksakademiens kemiska och växtfysiologiska anstalter samt landtbruksafdelning;

dels godkänna det i samma statsrådsprotokoll intagna förslaget till stat för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet äfvensom de villkor och förbehåll, som i statsrådsprotokollet föreslagits för åtnjutande af de i samma stat upptagna löneförmåner;

dels ock medgifva, att landtbruksakademiens agrikulturkemist, professorn Henrik Gustaf Söderbaum, och landtbruksakademiens växtfysiolog, professorn Jakob Eriksson, vid öfvergång till föreståndarebefattningar vid centralanstalten, samt inspektoren vid landtbruksakademiens experimental-fält Sigurd Rhodin, därest han komme att öfvergå till öfverassistentbefattning vid nämnda anstalt, måtte i afseende å rätt till ålderstillägg i de nya befattningarna tillgodoräkna sig enhvar den tid, han varit i sin nuvarande befattning hos landtbruksakademien anställd.

Riksdagen, som emotser, att den föreslagna centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet skall blifva af stor betydelse för den praktiska landtbruksdriften inom vårt land, anser sig böra bifalla förslaget om denna anstalts upprättande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af departementschefen angifna organisationsplan, hvilken Riksdagen förutsätter skall blifva på sådant sätt genomförd, att anstalten i sin försöksverksamhet kommer att samarbeta äfven med den jordbrukande allmänheten.

Riksdagen, som funnit de af Eders Kungl. Maj:t föreslagna byggnaderna för försöksanstalten erforderliga, har emellertid velat uttala den mening, att ur sparsamhetssynpunkt det vore önskligt, att bostads-

byggnaderna, då de nybyggas, så anordnades, att i hvarje byggnad kunde beredas utrymme för minst två hushåll.

I sammanhang härmed vill Riksdagen framhålla vikten af att dispositionsrätten till ifrågavarande mark, å hvilken redan förut på statsverkets bekostnad uppförts byggnader, måtte på ett för anstalten betryggande sätt ordnas.

Det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till stat för anstalten och de föreslagna villkoren för åtnjutande af de i denna stat upptagna aflöningsförmåner hafva icke gifvit anledning till annan erinran från Riksdagens sida än att Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad Riksdagen beslutat beträffande Eders Kungl. Maj:ts framställning om ny stat för instituten vid Ultuna och Alnarp, ansett, dels att föreståndare och öfverassistent, som åtnjuter förmånen af fri bostad, bör vidkännas afdrag å aflöningen såsom ersättning till staten för bostaden, och dels att, förutom ett tillägg om »pröfning i stadgad ordning» vid fråga om förening af annan tjänst med föreståndare- eller öfverassistentbefattning, bland förenämnda villkor bör intagas föreskrift om att föreståndare och öfverassistent skola, intill dess ny allmän författning angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension träd i kraft, efter enahanda grunder, som af Riksdagen fastslagits beträffande lärare vid allmänna läroverken, bidra till sin egen pensionering.

Riksdagen, som alltså i hufvudsak anslutit sig till Eders Kungl. Maj:ts förslag till stat för centralanstalten och de föreslagna aflöningsvillkoren, har emellertid icke ansett sig nu böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning om statens och villkorens antagande med omförmälda ändringar; utan föreställer sig Riksdagen, att det definitiva fastsläandet af den för tillämpning först under år 1907 afsedda staten och bestämmandet af aflöningsvillkoren därvid bör öfverlämnas till nästkommande års Riksdag, som har att besluta angående statsutgifterna under år 1907.

Att ifrågavarande aflöningsstat icke nu definitivt fastställes, synes icke utgöra hinder för bifall till det af Eders Kungl. Maj:t äskade medgifvandet för professorerna Söderbaum och Eriksson samt inspektoren vid landbruksakademiens experimentalfalt Rhodin att vid öfvergång till befattning vid centralanstalten i afseende å rätt till ålderstillägg i den nya befattningen räkna sig till goda anställningstid i nuvarande befattning; och har Riksdagen därför lämnat ett sådant medgifvande, som torde underlätta öfvergången till den nya organisationen.

Riksdagen får alltså anmäla,

att Riksdagen medgifvit, dels att med ingången af år 1907 må å landtbruksakademiens experimentalfält i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 14 sistlidne januari angifna organisationsplan upprättas en centralanstalt för försöksväsendet på jordbruksområdet, under villkor att ej mindre befattningarna såsom agrikulturkemist, växtfysiolog och inspektor vid landtbruksakademiens experimentalfält med utgången af år 1906 samt assistentbefattningen vid landtbruksakademiens agrikulturkemiska anstalt efter nuvarande innehafvarens af denna befattning afgang indragas, än äfven i öfrigt de anslag, hvilka af Riksdagen under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmanuanäringar» blifvit beviljade såväl till uppehållande af den hittills bedrifna försöksverksamheten vid landtbruksakademiens agrikulturkemiska och växtfysiologiska anstalter samt landtbruksafdelning och till ersättning för de kostnader, som kunna tillskyndas akademien för afgifvande till Eders Kungl. Maj:t af anbefallda utredningar och utlåtanden, som ock till uppehållande af statens entomologiska anstalts verksamhet, från och med år 1907 upphöra att utgå, samt att landtbruksakademien utfäster sig att, så länge akademien innehar experimentalfältet och försöksverksamheten vid ifrågavarande centralanstalt upprätthålles med statsmedel, för verksamhetens bedrifvande upplåta den del af experimentalfältet, med därå befintliga, för ändamålet erforderliga byggnader, hvilken för närvarande disponeras af landtbruksakademiens kemiska och växtfysiologiska anstalter samt landtbruksafdelning; dels ock att landtbruksakademiens agrikulturkemist, professorn Henrik Gustaf Söderbaum, och landtbruksakademiens växtfysiolog, professorn Jakob Eriksson, vid öfvergång till föreståndarebefattningar vid centralanstalten, samt inspektoren vid landtbruksakademiens experimentalfält Sigurd Rhodin, därest han kommer att öfvergå till öfverassistentbefattningen vid nämnda anstalt, må i afseende å rätt till ålderstillägg i de nya befattningarna tillgodoräkna sig enhvar den tid, han varit i sin nuvarande befattning hos landtbruksakademien anställd; samt

att Eders Kungl. Maj:ts förslag till stat för centralanstalten äfvensom till villkor och förbehåll för åtnjutande af de i samma stat upptagna löneförmåner för närvarande icke af Riksdagen bifallits.

Stockholm den 4 april 1905.

Med undersätlig vörndnad.